

Evangelium milosti v kontextu Božího charakteru

L. Hodač – Sedlčany 21.3. 2026

Přeji vám všem požehnanou sobotu, milost a pokoj od našeho Spasitele a Pána Ježíše Krista.

Když se dnes všeobecně v křesťanství mluví o evangeliu, tak často zaznívá slovo **milost**. Méně se již hovoří o Boží spravedlnosti. Přitom jsou milost a spravedlnost hlavními charakterovými vlastnostmi Stvořitele. V **Žalmu 89:15** se dočteme: „**Spravedlnost a právo jsou základ tvého trůnu, milosrdenství a věrnost krácejí před tebou.**“

Tento verš nám ukazuje, že Boží vláda stojí na dvou pilířích: **spravedlnosti a milosti**.

Harmonii těchto vlastností velmi krásně symbolizovala starozákonní svatyně. Ve svatyni svatých byla truhla smlouvy, ve které byl uložen Boží zákon – vyjádření Boží spravedlnosti. Nad zákonem byla slitovnice, místo Boží přítomnosti a milosti.

Tento obraz ukazuje hlubokou pravdu, že Boží milost nikdy neruší Boží zákon.

Zajímavé je, že i andělé se zájmem sledují dílo vykoupení. **1. list Petrův 1:12** Jim bylo zjeveno, že ne sami sobě, nýbrž vám sloužili těmi věcmi, které vám nyní byly oznámeny skrze ty, kteří vám přinesli evangelium v Duchu Svatém, poslaném z nebe, věcmi, **do nichž andělé touží nahlédnout.**

Výraz „**touží nahlédnout**“ řecky parakipse, znamená doslova **sklonit se a pozorně se dívat**, jako když někdo zkoumá pozorně něco velmi zajímavého.

V **listu Efezským 3:10-11** se dočteme: ¹⁰**Skrze církve se tak nyní má stát známou vládám a autoritám v nebesích přerozmanitá Boží moudrost,** ¹¹**podle odvěkého úmyslu, který uskutečnil v Kristu Ježíši, našem Pánu.**

To naznačuje, že **nebeské bytosti** se skrze Boží jednání s lidmi **učí o Boží moudrosti**.

Můj příběh

Když chceme správným způsobem docenit Boží milost, tak si musíme uvědomit, jak na tom před Pánem Bohem vlastně jsme.

Vzpomínám si, jak jsem před mnoha lety dostal od adventistického kazatele v Německu první lekce studia Bible. Kromě výkladu Daniela 2 zmínil, že Ježíš zemřel na kříži krutou smrtí i za moje hříchy. Když jsem o tom později přemýšlel říkal jsem si, co jsem tak strašného v životě udělal, že by za to Ježíš musel tak hrozně trpět? Vzpomněl jsem si, jak jsem v první třídě ukradl spolužákovi barevné pastelky. Nedokázal jsem odolat. Špatně to dopadlo, byl jsem odhalen a na mě se valila vlna různých trestů jako masivní výprask, klečení na hrachu a tvrzení že skončím v kriminále.

Později jako učeň na kuchaře jsem místo 250 gramových porcí masa krájel 210 gramů podle mota kdo nekrade okrádá rodinu. Další horší věci vám už na sebe prozrazovat nebudu. Ale když jsem se pak porovnával s Adolfem Hitlerem tak jsem si říkal, že to přece se mnou zase až tak špatné není, aby za mě musel Ježíš tak hrozně trpět.

My lidé máme úžasnou schopnost klamat sami sebe. Jako Laodicejská církev, jsem bohatý, nic nepotřebuji. Proto je dobré podívat se do Bible, abychom zjistili, co si o nás všech myslí náš Stvořitel, abychom dokázali správně docenit Boží milost.

Římanům 3:23 Všichni zhřešili a postrádají Boží slávu.

Adamův hřích pokřivil Boží obraz v člověku. Od té doby jsme všichni neschopni sami ze sebe naplnit Boží vůli a zrcadlit Jeho charakter. Člověk od svého narození není neutrální bytostí. Má v sobě vrozený hřích a je hříchem zotročený. Abych si já osobně připustil, že mně ovládá něco, co nemám pod kontrolou, byl velice zdoluhavý proces. Člověk má přece pocit, že si tak nějak může dělat, co chce, a že je přece svobodný. V satanismu existuje pouze jediné pravidlo, které jasně vyjádřil Alister Crowley – dělej si co chceš ať je tvým jediným zákonem.

Pavel jasně řekne, že v něm přebývá hřích. **Římanům 7:20** Jestliže však činím to, co nechci, nedělám to již já, ale **hřích, který ve mně přebývá**.

Ellen White to vyjadřuje například takto: Na neobnoveném srdci a na padlém světě je jasně napsáno: Všichni hledají své vlastní zájmy. **Sobectví je velkým zákonem naší zdegenerované přirozenosti. Sobectví zaujímá v nitru člověka místo, kde by měl trůnit Kristus.** Pán však vyžaduje dokonalou poslušnost, a pokud mu opravdu toužíme sloužit, nebude v naší mysli pochyb o tom, zda se podřídíme jeho požadavkům, nebo budeme hledat své vlastní světské zájmy. *EGW, ST, June 2 1887*

David bědoval nad tímto faktem v jednom ze svých Žalmů: **Žalm 51:7** Hle, byl jsem zplozen v nepravosti, matka mě počala v hříchu.

To neznamená, že ho jeho matka porodila mimo manželství. Znamená to, že jeho matka zdělila vrozený hřích od svých rodičů, oni zase od svých atd. Podstatou hříchu je sobectví. Sobectví odděluje člověka od Boha a člověk je duchovně mrtvý.

Efeským 2:1-2 ¹Také vás vzkřísil, když jste byli **mrtví pro svá provinění a pro své hříchy**, ²v nichž jste kdysi žili podle věku tohoto světa, podle vládce mocnosti vzduchu, ducha, který nyní působí v synech neposlušnosti.

Hřích nevede jen k životu plnému starostí a utrpení zde na Zemi, ale vede také k věčné smrti. Jinými slovy lidé, kteří žijí Biblicky řečeno podle těla, se zdají být živými, ale z Boží perspektivy jsou duchovně mrtví.

1 Jan 5:12 Kdo má Syna, má život; kdo nemá Syna Božího, ten život nemá.

Zjevení 3:1 Andělu sboru v Sardách napiš: ... Znam tvé skutky; máš jméno, že žiješ, ale jsi mrtvý.

Takže na jedné straně lidé, kteří žijí, ale Syna Božího nemají, jsou v Božích očích již mrtví a ti, kteří již bez Božího Syna zemřeli, jsou mrtví ve smyslu věčné smrti, protože: **Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu. Římanům 6:23**

Bez Boží milosti máme jako lidé neřešitelný problém, protože hřích není jen jednotlivý hříšný skutek, ale je to stav, do kterého jsme se všichni narodili.

Římanům 8:6-8 ⁶Myšlení těla znamená smrt, myšlení Ducha život a pokoj. ⁷**Myšlení těla je totiž v nepřátelství vůči Bohu, neboť se nepodřizuje Božímu zákonu, ba ani nemůže.** ⁸Ti, kteří jsou v těle, se Bohu líbit nemohou.

Protože se všichni lidé přirozeně rodí a žijí podle těla, tedy hřeší, jsou vzbouřenci a otroci satana.

1. Jan 3:8 Kdo činí hřích, je z Dábla, neboť Dábel hřeší od počátku...

Římanům 6:16 Což nevíte, že komu se propůjčujete jako **otroci** k poslušnosti, koho posloucháte, toho jste otroky: buď hříchu, který vede ke smrti, nebo poslušnosti, která vede ke spravedlnosti?

Žádný člověk nemá sám ze sebe prostředky, jak se z této situace dostat. Každý pokus dosáhnout spravedlnosti vlastními skutky selže.

Jeremjáš 13:23 Cožpak může Kúšijec změnit svou kůži, anebo leopard svoje skvrny? Pak také vy dokážete konat dobro, když jste si zvykli páchat zlo.

To je pro nás dost tristní zhodnocení reality našeho života.

Boží řešení

Do této situace vstupuje Bůh a bezmocnému člověku nabízí **milost odpuštění a svobodu z otroctví hříchu**. A právě zde se dostáváme k velké otázce evangelia: **Jak může Bůh hříšníkovu projevit milost, odpustit mu a přitom zůstat spravedlivý?**

Boží milost se především zjevuje v Kristu

Evangelium je dobrá zpráva o tom, že Bůh sestoupil k nám, že udělal první krok k naší záchraně.

Římanům 5:8 Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že **Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní**.

Kristus nezemřel za spravedlivé, ale za hříšníky. Nečekal, až se polepšíme, až toho budeme hodni. Byl odsouzen pro naše hříchy, na nichž neměl podíl, abychom mohli být ospravedlněni jeho spravedlností, na níž my nemáme žádný podíl.

Kristus přišel, aby zemřel **pro celý svět**: **Jan 3:16** Neboť tak Bůh miluje svět, že dal [svého] jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.

Tady máme výpověď, která se v teologii označuje jako **universální milost**. Další takový text najdeme v **1. listu Janově 2:2**: On je smírcí obětí za naše hříchy, a nejen za naše, ale i za **hříchy celého světa**.

I v **Žalmu 145:8-9** najdeme podobnou myšlenku: ⁸Hospodin je milostivý a soucitný, pomalý k hněvu a velkého milosrdenství. ⁹Hospodin je ke všem dobrý, **má slitování s každým svým dílem**.

Jeremiáš 31:3 Zpovzdálí se mi ukázal Hospodin a řekl: Miluji tě věčnou láskou, proto ti stále zachovávám milosrdenství.

Jakub 1:17 Každé dobré dání a každý dokonalý dar je shůry, sestupuje od Otce světél, u něhož není proměny ani zatmění z odvrácení.

Tento verš také přesně odpovídá definici **univerzální milosti**: Bůh dává dobré věci všem lidem, udržuje řád světa, dává život, schopnosti, radost, světlo, požehnání takže i padlý svět stále žije z Boží dobroty a milosti.

2. Korintským 5:14-15 ¹⁴Neboť Kristova láska nás váže, když jsme usoudili toto: Protože jeden zemřel za všechny, tedy všichni zemřeli. ¹⁵**A on zemřel za všechny**, aby ti, kteří žijí, nežili už sami sobě, nýbrž tomu, kdo za ně zemřel a vstal z mrtvých.

Na kříži vydobyl Ježíš Kristus **možnost záchrany pro každého člověka**. Nikdo se nerodí mimo dosah vykoupení. Jeho smrt změnila postavení lidstva před Bohem. To neznamená, že každý bude spasen – ale znamená to, že **každý může být spasen**. To je **Boží universální milost**.

Předcházející milost

Zde se dostáváme k zásadní otázce: Jak může padlý, sobecký, Bohu odcizený člověk na Boží nabídku záchrany vůbec odpovědět?

Ježíš to vysvětluje, když říká: **Jan 6:44** Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho **nepřítáhne Otec**, který mne poslal; a já ho vzkřísím v poslední den.

Člověk sice musí k Bohu přijít ze své vlastní vůle, ale to je možné pouze tím, že ho Bůh k sobě přitahuje svojí láskou. **Tomu se říká předcházející milost**. Každý dobrý impuls v srdci člověka, každé pohnutí svědomí, každá touha po pravdě – to není výsledek lidské dobroty, ale působení Ducha svatého. Duch svatý probouzí svědomí, dává světlo a vytváří možnost odpovědi. Bez působení Svatého Ducha by nikdo nemohl ke Spasiteli přijít.

Filipským 2:13 Neboť Bůh je ten, který ve vás působí i chtění i činění podle své dobré vůle.

Klasický, velmi silný verš, který popisuje předcházející – preventivní milost je **Jan 1:9** Bylo tu právě světlo, které osvětluje každého člověka, to přicházelo na svět.

Zde **přichází Světlo k člověku**, ne naopak a osvětluje „každého člověka“, což je univerzální rozsah. Být osvětlen neznamená automatické spasení, ale **možnost a schopnost reagovat**.

Skutky 16:14 A poslouchala nás jedna žena jménem Lydie, prodavačka purpuru z města Thyatir, která uctívala Boha. **Pán jí otevřel srdce**, aby věnovala pozornost tomu, co Pavel říkal.

Lydie slyší, **protože Bůh jí otevřel srdce**. Boží Slovo a Boží působení působí společně, protože bez otevření srdce by poselství nebylo přijato. Toto je učebnicový příklad předcházející milosti v praxi.

Jan 12:32 A já, až budu vyvýšen ze země, přitáhnu všechny k sobě. Ježíš zde hovoří o fyzickém pozvednutí na kříži s tím, že **kříž je zároveň oslavení, vítězství a zjevení Boží lásky**. Tento verš je shrnutím evangelia. Bůh nepřitahuje svět mocí, ale obětí. Nehrozí, ale odhaluje lásku. Nezachraňuje shora silou, ale zdola křížem. Kříž je odpovědí na otázku: „Jaký Bůh vlastně je?“ A odpověď zní: **Bůh raději zemře, než aby člověka ztratil**. Dobrovolná smrt Božího Syna vzbuzuje úžas a obdiv i u nepadlých andělů. Kříž sjednocuje celý vesmír a odhaluje pravdu o Bohu, Satanu i hříchu.

Co milost není

Milost není zrušení zákona. Milost není přehlédnutí viny a milost není nespravedlivý soud, protože Bůh **nezavírá oči** nad zločinem. To by nebyla spravedlnost.

Co milost je

Milost je nezasloužená dobrota, laskavost a přízeň, která je nám projevána i tehdy, když bychom si podle spravedlnosti zasloužili pravý opak. Nikdy si ji nemůžeme nárokovat.

Biblická milost je omilostnění na základě náhradního trestu, protože Zákon zůstává platný, vina je uznána, trest je vykonán, ale nenese ho viník. **Trest přebírá nevinný Zástupce Ježíš Kristus.**

V knize Touha věků na str. 490 se dočteme: Boží láska se projevila v Boží spravedlnosti stejně jako v Boží milosti. Spravedlnost je základem Božího trůnu a ovocem Boží lásky. Satan chtěl oddělit milost od pravdy a spravedlnosti. Chtěl dokázat, že spravedlnost Božího zákona je nepřítelem pokoje. Kristus však ukazuje, že v Božím plánu je spravedlnost neoddělitelně spjata s milostí a pravdou a jedno bez druhého nemůže existovat. **Žalm 85:11 Setkají se milosrdenství a věrnost, spravedlnost s pokojem si dají políbení.**

Boží milost uschopňuje člověka, aby byl osvobozen z otroctví hříchu a byl schopen žít z milosti Boží vítězným životem.

1. list Janův 3:1-10 ¹Pohleďte, jakou lásku nám Otec dal, abychom byli nazváni Božími dětmi; a také jimi jsme. Proto nás svět nezná, neboť nepoznal jeho. ²Milování, nyní jsme děti Boží; a ještě se neukázalo, co budeme. Víme však, že až se zjeví, budeme mu podobní, protože ho uvidíme takového, jaký je. ³A každý, kdo v něm má tuto naději, očišťuje se, tak jako on je čistý. ⁴Každý, kdo činí hřích, činí také svévoli. Hřích je svévole. ⁵A víte, že on se zjevil, aby odstranil [naše] hříchy, a hříchu v něm není. ⁶Žádný, kdo v něm zůstává, nehřeší. Žádný, kdo hřeší, ho neviděl ani nepoznal. ⁷Dítky, ať vás nikdo nesvádí. Kdo činí spravedlnost, je spravedlivý, tak jako on je spravedlivý. ⁸Kdo činí hřích, je z Dávla, neboť Dábel hřeší od počátku. Proto se zjevil Syn Boží, aby zmařil skutky Dáblovy. ⁹Žádný, kdo je narozen z Boha, nečiní hřích, protože v něm zůstává Boží símě; a nemůže hřešit, protože se narodil z Boha. ¹⁰Podle toho se poznají děti Boží a děti Dáblovy: žádný, kdo nečiní spravedlnost a kdo nemiluje svého bratra, není z Boha.